

O Żmien Helu...

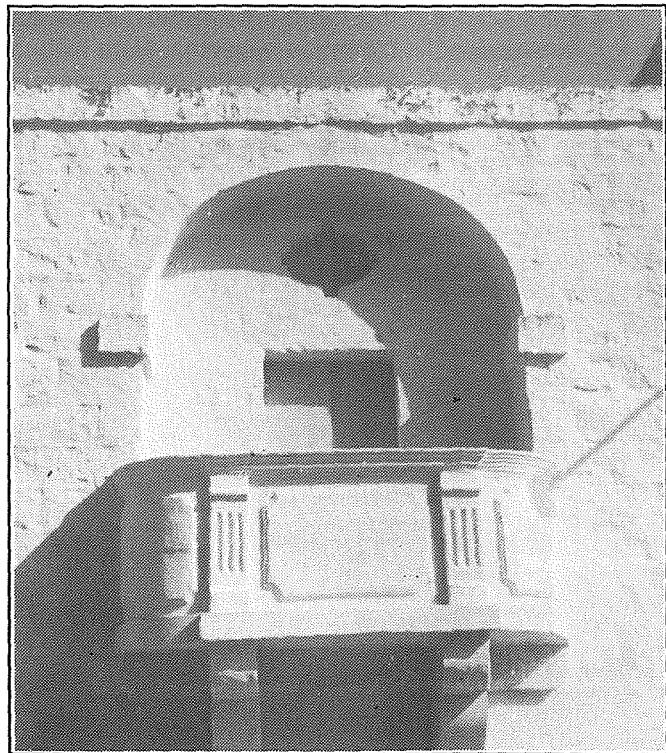
...Il-Gallerija "tal-Patri" u oħrajn qodma...

tagħrif u ritratifi minn Raymond C. Xerri, BA(USA), EC Sch(FRG), DDS

Gallerija hija parti integrali mill-arkitettura tal-binja Maltija. Ftit kienu dawk id-djar li ma kellhomx xi gallerija jew setaħ. Għall-grazzja t'Alla, din l-karatteristika fid-djar tagħna mhux biss żammejniha iżda komplejna nsebbhu u nirfinaw fl-istil, mod, daqs u sura ta' galleriji li llum naraw jinbnew. Hemm galleriji tal-ġebel - dawn jew antiki jew moderni u oħrajn tal-perjodu bejn it-tnejn ta' qabel, jiġifieri tal-injam u ħadid. Illum insibbu wkoll tal-aluminju.

Il-Gallerija tal-"Patri".

Il-Gallerija tal-"Patri" tinsab f'bini antik mal-ġenb tal-Knisja Arċipretali ta' San Ĝużepp. Din il-gallerija hi unika fl-arkitettura, fil-forma, fl-istil u daqs, u f'Malta u Ghawdex hi biss protetta taħt I-Ligi tal-Ordinanza tal-Antikitajiet tal-1925. Huwa maħsub li din il-gallerija nbniet fiż-żmien il-Kavallieri, pero hemm argumenti li juri perjodu ieħor ukoll. Madanakollu xorta hija monument antik ħafna li huwa protett mil-liġi, grazzi għal xi persuni li taw kaž tal-prezz ta' din il-gallerija. Dan il-prezz mhux fi flus, iżda li l-ġenerazzjonijiet tal-lum jistgħu japprezzaw is-semplicità fl-arkitettura u l-istil veru Malti u Ghawdex li din il-gallerija tirrifletti.

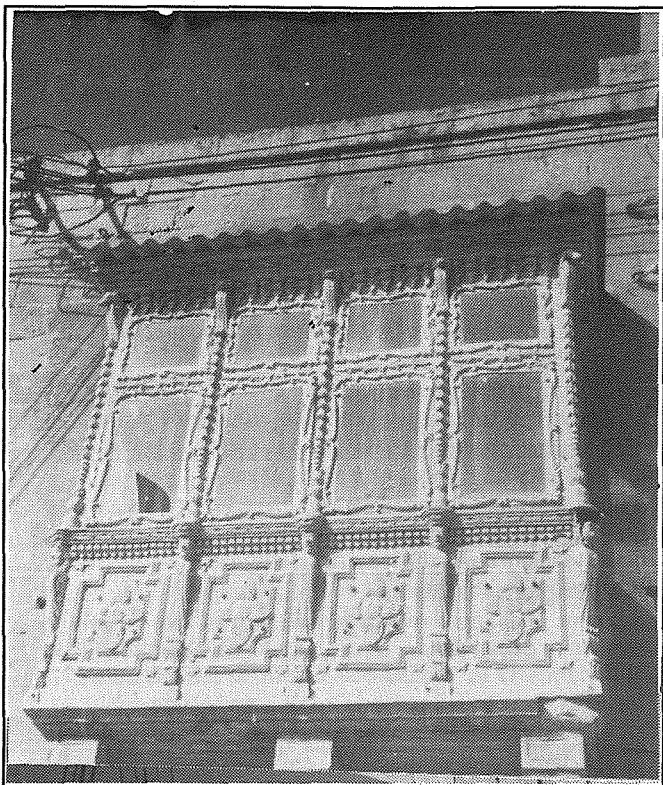
Il-Galleriji Qodma tal-Qala - 1900-1960.

Hawn diversi galleriji qodma, jiġifieri ta' xi bejn 1900-1960. Dawn fil-maġġor parti tagħhom huma magħmula tal-injam u oħrajn tal-injam u ħadid fuq barra. L-ikbar ammont ta' galleriji qodma jinsabu fi Triq it-28 t'April 1688, ġol-Pjazza San Ĝużepp, Triq l-Immakulata Kuncizzjoni u d-dawra ta' Triq il-Wardija. Dan bir-raġun kollu, għaliex dawn it-toroq jifformaw l-ewwel toroq tar-raħal tagħna - ic-ċentru tiegħu.

Hemm madwar 40 gallerija qadima fil-Qala u l-maġġor parti tagħhom huma tal-injam u jieqfu fuq tlieta jew erba' saqajn u bit-twiegħi fuqhom. Hemm tnejn b'forma tonda (ritratt taħt). L-iskultura u l-lavur

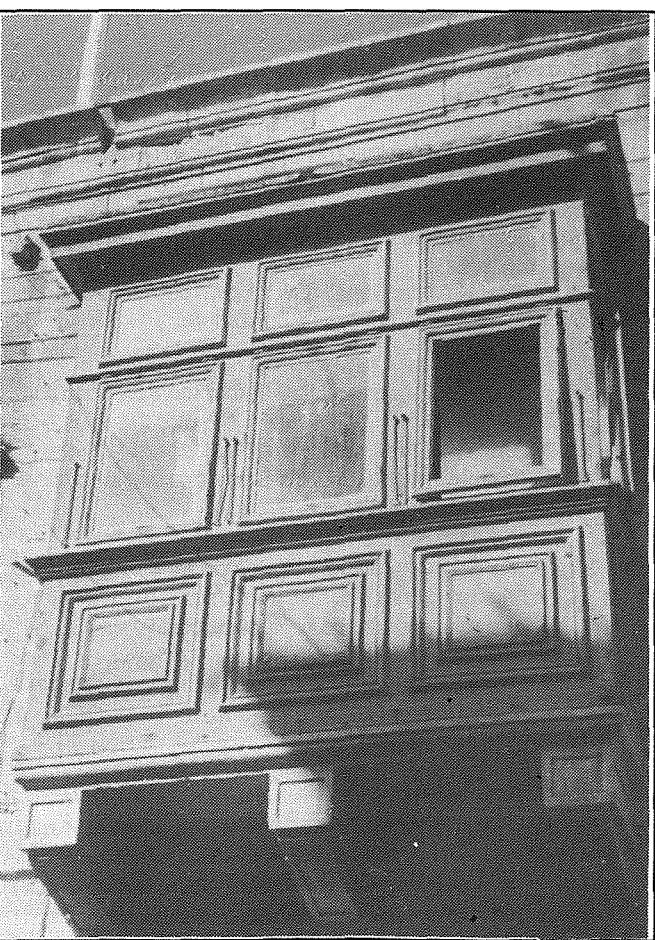
(tinġix fil-ġebel) ma jonqosx speċjalment f'dawk moderni. L-iskultura fuq l-injam tispikka l-aktar fil-gallerija ta' "Pawla" li tinsab fi Pjazza Isqof Mikiel Buttigieg.

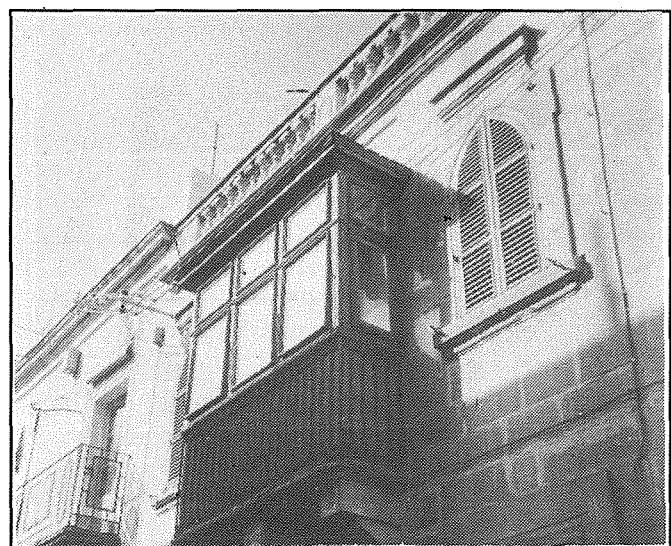
Il-gallerija hija sors kbir ta' dawl naturali bi nhar u ta' žifa friska sew bi nhar kif ukol bil-lejl. Hijha wkoll estensjoni fl-arja tad-dar, stil li tagħti l-ħajja lid-dehra tal-bini b'mod in ġenerali. Hafna nies jixirfu fuq min ikun għaddej mit-triq. Oħrajn jitfghu il-karti u ilma fil-marċijiet fi żmien il-festa tar-rahal. Il-verita' hi, li l-gallerija hija karakteristika tar-rahal tagħna wkoll, raħal rustiku, raħal tipiku Malti. Dawn il-galleriji jidher kolleżzjoni ta' arti li jsebbhu u juru sens ta' civilita' fir-rahal tagħna. Hemm bżonn napprezzawhom iżjed u niftakru li għandna d-dmir li nġħaddu dan il-wirt ta' ġensna lil ta' warajna. O żmien ħelu... Fejn int?

Gallerija tistrieh fuq erba` saqajn b'erba twieqi

Gallerija tistrieh fuq tlett saqajn bi tlett twieqi

Gallerija ta` l-injam minn ġewwa u ġdid minn barra.